

Арганізацыя самакіравання ў заходнебеларускіх гарадах і мястэчках міжваеннай Рэчы Паспалітай Польшчы¹

Дзмітрук А.П.

Рэспубліканскі інстытут вышэйшай школы, Мінск

У артыкуле з усяго нарматыўнага прававога матэрыялу міжваеннай Рэчы Паспалітай Польшчы вылучаны комплекс нарматыўных прававых актаў, якія рэгламентавалі арганізацыю гарадскога самакіравання ў Заходняй Беларусі. Яны кардынальна адрозніваліся ад аналагічных, выдадзеных для тэрыторыі цэнтральнай Польшчы, іх аналіз дэманструе асаблівасці палітыка-прававога рэжыму ў рэгіёне. Аднак, каб не перагружаць даследаванне, аўтар засяродзіўся на фармальна-юрыдычным аналізе толькі ключавых актаў.

Мэта дадзенай навуковай працы – вылучыць і прааналізаваць асноўныя нарматыўныя прававыя акты, якія рэгулявалі арганізацыю і функцыянаванне гарадскога самакіравання на заходнебеларускіх землях.

Матэрыял і метады. Крыніцамі паслужылі нарматыўна-прававыя акты па арганізацыі і функцыянаванні гарадскога самакіравання, выдадзеныя польскімі ўладамі для Заходняй Беларусі і цэнтральнай Польшчы. Метадалагічнай базай з’яўляюцца фармальна- і гістарычна-юрыдычны метады, а таксама параўнальны.

Вынікі і іх абмеркаванне. На тэрыторыі Заходняй Беларусі быў усталяваны іншы палітыка-прававы рэжым, які без істотных змен праіснаваў увесь міжваенны перыяд. Усё гэта абвясціла высновы беларускага даследчыка А.І. Боркі аб падобнасці сістэмы самакіравання ў заходнебеларускіх гарадах і былога Польскага Каралеўства [1, с. 14, 45].

Заклучэнне. Юрыдычнай асновай гарадскога самакіравання на заходнебеларускіх землях сталі распараджэнні генеральнага камісара ўсходніх зямель 1919–1920 гг. Асаблівасці заканадаўчых актаў, выдадзеных для дадзенага рэгіёна, сведчаць аб асаблівым палітыка-прававым рэжыме. Кардынальна ён не змяніўся нават у 1933 г. і праіснаваў да 1939 г.

Ключавыя словы: Заходняя Беларусь, гарадское самакіраванне, Рэч Паспалітая Польшча, міжваенны перыяд, палітычны рэжым, гарадскі закон 14 жніўня 1919 г.

Organization of Self-Government in Western Belarusian Towns and Settlements of the Interwar Rzeczpospolita Poland

Dzmitruk A.P.

Republic Institute of Higher School, Minsk

Out of the whole normative and legal material of the interwar Rzeczpospolita Poland the article dwells upon a complex of regulations, which have to do with the organization of municipal self-government in Western Belarus. They are fundamentally different from those issued for the central area of Poland, their analysis demonstrates features of the legal and political regime in the region. However, in order not to overload the article, the author focuses on the formal-legal analysis of key instruments.

The purpose of this article is to identify and analyze the main legal acts which regulate the organization and functioning of the municipal self-government in the Western lands.

¹ Назва дзяржавы падаецца згодна з загаловак і артыкулам 1 Канстытуцыі 1921 г. *Абгрунтаванне гэтай пазіцыі:* Дмитрук, Е.П. Название польского государства и особенности его политико-государственного устройства в XX в. согласно конституционным актам: историко-юридический анализ // Право.by. – 2014. – № 1(27). – С. 13–18.

Material and methods. Normative legal acts on the organization and functioning of the municipal government, issued by the Polish authorities for the Western Belarus and Central Poland. The methodological basis is the formal and the historical and legal, as well as the comparative methods.

Findings and their discussion. On the territory of Western Belarus a different political and legal order was established that existed almost unchanged during the entire interwar period. All this refutes the findings of the Belarusian researcher A.I. Borka on the similarity of the self-government system in Western Belarusian towns and the former Kingdom of Poland [3, c. 14, 45].

Conclusion. The legal basis of municipal self-government in Western Belarusian lands were decrees of the Commissioner-General of Eastern lands in 1919 -1920. Features of legal acts issued for the region indicate a special political and legal regime. It did not change dramatically, even in 1933 and lasted until 1939.

Key words: Western Belarus, municipal self-government, Rzeczpospolita Poland, the interwar period, the political regime, the city law of August 14, 1919.